

Utgave: Lørdag 17. apr.

Forsida

Kommentar

Aktuelt

Politikk

Innenriks

Dokument

Utenriks

Med andre ord

Meninger

Portrett

Vesentlig: Fysiker A C Kleppe inviterer leseren til å tenke over alt vi ikke vet.

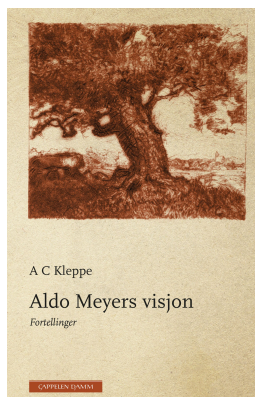
Under baldakinen

ANMELDELSE | Kaja Schjerven Mollerin

I en av fortellingene i A C Kleppes nye bok – «Aldo Meyers visjon» – får leseren høre om en kvinnes gjensyn med Marguerite Duras' lille roman «Elskeren». Hun har flyttet på landet, er omgitt av flyttekasser som hun litt matt, litt forventningsfull pakker ut av. I en av kassene finner hun «Elskeren», den lukter slik gamle bøker gjør. Historien husker hun ikke noe særlig av, annet enn at den vel handlet om et kjærlighetsforhold mellom en ung pike og en eldre mann. Men når hun denne kvelden i mai leser boken igjen – det er grønt, syrinene blomstrer allerede – ser hun uforvarende noe helt annet: en mor. Sin egen mor? En mor som «nekter å gi tapt».

Fortellinger

A C Kleppe

Aldo Meyers visjon

Cappelen Damm 2020, 202 sider

Ja, jeg skriver A C Kleppes nye bok, selv om den har funnes en stund. Ny forblir den jo på et vis inntil forfatteren sender fra seg enda en bok, og det er fint for en kritiker å kunne fri seg fra det som har det med å bli en regel, at «ny» betyr «aktuell» betyr «nå». Ikke minst når man har å gjøre med fortellinger som ofte rommer tidsreiser. Jeg husker fortsatt en formulering fra Kleppes første novellesamling, «Her ute» (2006), som jeg leste for mange år siden. Forfatteren får tilgi meg om jeg husker feil – men det er nå en gang slik jeg har den med meg: Vi lever omgitt av jordens årringer.

«Aldo Meyers visjon» består av 16 fortellinger, løselig forbundet med hverandre. Hovedpersonen i én historie kan være bifigur i en annen. Ordet «visjon», som leseren første gang møter i tittelen, oppsummerer et sentralt anliggende i de ellers ulikt komponerte historiene. Kleppe

vender gjerne tilbake til øyeblikket en person blir klar over noe vesentlig, ser noe. aner sammenhenger som før har vært tilslørt for ham eller henne.

Du kan bla til neste side

«Aldo Meyers visjon» skuffet ikke.

Slike åpenbaringer kan komme til en nærmest tilfeldig, med en slags letthet, som pollen med vinden (du blar i en bok du trodde du hadde glemt, eller drømmer noe du forstår er sant), samtidig som de er dype, av og til livsomveltende erkjennelser.

Flere av Kleppes karakterer er vitenskapsmennesker, fascinert av naturens lover – men utstyrt med stor forestillingsevne og stor tillit til egne intuisjoner og fornemmelser. I et forbløffende syn lar hun Aldo Meyer se Kopernikus på dødsleiet, under en baldakin, «blek og medtatt, lytte til H. C. Andersens nattergal». Kleppe er selv fysiker, og har også i andre tekster interessert seg for imaginasjonens plass i naturvitenskapene. Dette kan vise seg helt konkret, som når en person i «Aldo Meyers visjon» minner om at vitenskapshistorien er full av anekdoter «vitenskapsmenn som liksom har ant noe om hvordan ting henger sammen, for så å fortolke observasjonene sine i lys av denne anelsen».

Noe av det jeg liker best i denne boken er at leseren blir invitert til å tenke over at det vi vet, hele tiden støter mot det vi ikke vet, det som unndrar seg lover, og at det vi vet – i vitenskapen og livet ellers – kan stå som en vegg mot annen viten, nettopp fordi vi tror vi vet det som er å vite. Uten at det blir for tvungent ligger dette som en klangbunn enten karakterene grubler over metafysiske spørsmål: Hva er bevissthet? Eller mellommenneskelige forhold: Hva vet man om sin mor?

Jeg hadde forventninger til «Aldo Meyers visjon», og den skuffet ikke.

Del artikkelen

bokmagasinet@klassekampen.no

Du kan bla til neste side

Du kan bla til neste side
